

Když jsme v roce 2007 předali Českou nemocnici obyvatelům Arandu, bylo nám jasné, že bez schopného a trvale přítomného zdravotníka by celý projekt neměl dlouhodobou šanci – i kdybychom nemocnici zásobovali přístroji a léky a čas od času ji navštěvovali.

Model občasných výjezdů lékařů, ať už z Pákistánu nebo ze zahraničí, by byl finančně neudržitelný a organizačně téměř nemožný. Potřebovali jsme někoho, kdo by v Arandu žil a pracoval natrvalo – a hlavně i během zimy, kdy je horní část údolí řeky Basha až pět měsíců naprosto odříznutá od světa sněhem, mrazy a lavinami. Někdo, kdo by měl nejen odborné znalosti, ale i srdce a odhodlání věnovat se této práci naplno.

A měli jsme obrovské štěstí.

V roce 2010 jsme takového člověka našli – Najafa Alího, tehdy mladého „zdravotního asistenta“, jak zněl oficiální titul v rozkazu pákistánské zdravotní správy, která ho do Arandu – jeho rodné vesnice – přidělila.

Najaf sice nevystudoval medicínu, ale jeho dovednosti jsou dnes obdivuhodné. Zvládá neuvěřitelně široké spektrum výkonů – od úrazové chirurgie až po práci s přístroji, jako jsou EKG a sonograf. Trhá zuby, sešívá rány, napravuje zlomeniny, rozezná zápal plic ve chvíli, kdy pacient vstoupí do dveří... a to je jen zlomek toho, co umí.

A hlavně – miluje svou malou bílou budovu s nápisem Czech Hospital. Svou práci bere jako životní poslání – nejen pro obyvatele Arandu, ale pro celé údolí.

Spravedlivě je však třeba dodat, že za jeho úspěchem stojí i jeho otec, Hadži Husejn. Ten svého syna poslal už jako malého chlapce do školy ve Skardu – přestože sám neuměl číst ani psát, stejně jako tehdy téměř všichni obyvatelé Arandu. Byl vizionářem, který pochopil, že první krok je ten nejtěžší – odvalit základní balvan, a pak už cesta, i když trnitá, vede dál.

Dnes se Najaf blíží čtyřicítce. Stále se vzdělává, rozšiřuje své znalosti a jen málokdo na světě se může pochlubit tolika bezprostředně zachráněnými životy. Jen dětí, které by bez něj v zimě nepřežily zápal plic či meningitidu, jsou stovky. I díky tomu dnes školní třídy v Arandu praskají ve švech – protože tyto děti žijí.

Letos uplynulo už patnáct let, co Najaf působí v Arandu. My se jen modlíme, aby se mu nic nestalo – protože tu zůstává prakticky sám. Nikdo z místních jeho cestu zatím nenásledoval, i když je pro mnohé děti velkou inspirací.

A právě z těch dětí by měl vzejít někdo, kdo bude v jeho práci jednou pokračovat.

Tím, kdo má k tomu všemu nejlepší předpoklady, je jeho syn Asif.

Mladý muž, který s vynikajícími výsledky ukončil střední školu i dvouletou univerzitní přípravku ve Skardu. Tam nedávno vznikla první univerzita – Karakoram University – zatím však bez lékařské fakulty. Každý, kdo chce studovat medicínu, musí do vzdáleného Islamabadu. A studium tam je finančně zcela mimo možnosti běžné horské rodiny.

Přesto Asif uspěl - jako jediný student z celého údolí Basho zvládl náročné přijímací zkoušky na medicínu.

Je to skromný, mimořádně cílevědomý mladý muž, který svého otce respektuje s pokorou, jakou si u nás sotva dokážeme představit. Najaf ho oženil už v patnácti letech, aby zajistil pokračování rodu - dnes je Asif otcem dvou dětí, pětiletého Akipa a jeho ročního bratříčka.

Navzdory mladému věku chápe, jakou cenu má vzdělání, které je pro většinu dětí z horských vesnic stále jen snem. Má po otci i dědovi bystrou hlavu a jeho studijní výsledky jsou výborné - v pákistánském systému hodnocení odpovídají nejvyšším procentům.

Najaf však nemůže synovi studium medicíny zaplatit - měsíční náklady by převýšily jeho vlastní plat, který dostává od státu.

Proto, s vědomím, že budoucnost České nemocnice v Arandu závisí právě na kontinuitě zdravotní péče, vidíme jako jedinou možnost pokusit se Asifovi pomoci.

Studium medicíny trvá po přípravce další čtyři roky - není to malý úkol. Ale jiná cesta neexistuje.

A tak, jako už mnohokrát za posledních dvacet let, věříme, že se nám s pomocí příznivců našeho projektu podaří potřebné prostředky získat.

Balvanů jsme už v Arandu odvalili mnoho - a doufáme, že i tentokrát se nám podaří posunout ten další.